

**JAMILA ERGASHEVA ASARLARIDAGI G‘OYAVIY-BADIIY KONSEPSIYA VA
MAVZULAR**

Mutalibova Muxtaram Abduraxim qizi

Farg‘ona davlat univesiteti filologiya fakulteti:

o‘zbek tili yo‘nalishi 23.85-guruh talabasi

E-mail: mutalibovamuxtaram@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0003-0498-4182>

Annotatsiya: *Mazkur maqolada “Ayol jodusi” hamda “Yopiq derazalar” hikoyalari misolida qahramon ruhiyati, ichki ziddiyatlar, sukut fenomeni va hissiy bardoshlilik masalalari chuqur tahlil qilinadi. Maqolada Jamila Ergasheva nasrida tashqi voqealardan ko‘ra ichki kechinmalar drammatizmi ustuvor ekani, konflikt asosan qahramon ongida kechishi asoslab beriladi. Ayol obrazlari orqali ijtimoiy muhit va shaxsiy ichki dunyo o‘rtasidagi qarama-qarshilik ochib beriladi. Tahlil jarayonida “Ayol jodusi” hikoyasida ayolning ichki kuchi “jodu” metaforasi orqali ifodalaniib, bu tushuncha mistik emas, balki axloqiy va psixologik barqarorlik sifatida talqin qilinishi ko‘rsatib beriladi. Shuningdek, maqolada yozuvchi uslubiga xos ramziy ifoda, ichki monolog va reflektiv bayon kabi badiiy vositalar tahlil qilinadi. Ergasheva ijodida sukutning nafaqat ifoda vositasi, balki axloqiy pozitsiya sifatida namoyon bo‘lishi ilmiy asosda yoritiladi.*

Kalit so‘zlar: *badiiy psixologizm, psixologik realizm, ichki kechinma, ayol obrazi, axloqiy barqarorlik, hissiy bardoshlilik, sukut fenomeni, ramziylik, ichki konflikt, zamonaviy o‘zbek nasri, refleksiya, subyektivlik.*

Abstract: *This article provides an in-depth analysis of the protagonist's psyche, internal conflicts, the phenomenon of silence, and issues of emotional resilience using the stories "Woman's Magic" and "Closed Windows" as examples. The article substantiates that in Jamila Ergasheva's prose, the drama of internal experiences prevails over external events, and the conflict primarily occurs within the protagonist's consciousness. Through the images of women, the contradiction between the social environment and the personal inner world is revealed. During the analysis, it is shown that in the story "Woman's Magic," the inner power of a woman is expressed through the metaphor of "magic," and this concept is interpreted not as mystical, but as moral and psychological stability. Also, the article analyzes artistic means such as symbolic expression, internal monologue and reflexive narrative characteristic of the writer's style. In Ergasheva's work, the manifestation of silence not only as a means of expression but also as a moral position is scientifically illuminated.*

Keywords: *artistic psychologism, psychological realism, inner experience, female image, moral stability, emotional tolerance, the phenomenon of silence, symbolism, internal conflict, modern Uzbek prose, reflection, subjectivity.*

Аннотация: *В данной статье на примере рассказов "Женское колдовство" и "Закрытые окна" глубоко анализируются психология героя, внутренние конфликты,*

феномен молчания и вопросы эмоциональной выносливости. В статье обосновывается, что в прозе Джамили Эргашевой драматизм внутренних переживаний преобладает над внешними событиями, а конфликт в основном происходит в сознании героя. Через образы женщин раскрывается противоречие между социальной средой и личным внутренним миром. В процессе анализа в рассказе "Женское колдовство" внутренняя сила женщины выражается через метафору "колдовство," и показывается, что это понятие интерпретируется не как мистическое, а как нравственная и психологическая устойчивость. Также в статье анализируются такие художественные средства, как символическое выражение, внутренний монолог и рефлексивное изложение, характерные для стиля писателя. В творчестве Эргашевой на научной основе освещается проявление молчания не только как средства выражения, но и как нравственной позиции.

Ключевые слова: *художественный психологизм, психологический реализм, внутреннее переживание, образ женщины, нравственная устойчивость, эмоциональная терпимость, феномен молчания, символизм, внутренний конфликт, современная узбекская проза, рефлексия, субъективность.*

Kirish. Jamila Ergasheva hikoyalarining g‘oyaviy-badiiy konsepsiyasi psixologik realizm, axloqiy izlanish va insonning ichki kechinmalarini tadqiq etishga asoslanadi. Uning nasri ochiq mafkuraviy sharh yoki bevosita ijtimoiy tanqid sifatida emas, balki kundalik hayotning nozik dinamikasi orqali axloqiy ziddiyatlarni ochib beradi. Yozuvchining badiiy dunyoqarash markazida individning qadr-qimmatini, ayniqsa murakkab hissiy, munosabatlar va ijtimoiy muhitda yashovchi ayolning ichki olami turadi. Jamila Ergasheva asarlarida g‘oya qahramon psixologiyasi ichiga singdirilgan holda namoyon bo‘ladi. Axloqiy mazmun deklarativ bayonotlar orqali emas, balki hayotiy tajriba, sukut, ikkilanish, xotira va hissiy bardoshlilik orqali yuzaga chiqadi. Uning hikoyalari ko‘pincha ijtimoiy kutilmalar bilan shaxsiy autentiklik, tashqi uyg‘unlik bilan yashirin psixologik ziddiyat o‘rtasidagi qarama-qarshilik atrofida quriladi. Shu bois uning nasrida g‘oyaviy qatlam psixologik chuqurlik bilan uzviy bog‘liqdir. Uning badiiy konsepsiyasiga xos muhim belgilardan biri — tiyilganlikdir. U dramatik to‘qnashuvlar yoki sensatsion voqealar asosida emas, balki ichki rivojlanishning bosqichma-bosqich kuchayishi orqali intensivlik yaratadi. Asosiy konflikt ko‘pincha qahramon ongida kechadi. Tashqi sharoitlar faqat kontekstual asos vazifasini bajaradi, haqiqiy narrativ markaz esa ichki transformatsiyadir. Bu yondashuv uni zamonaviy psixologik qisqa nasr an‘analariga yaqinlashtiradi, bunda spektakllilik o‘rnini ichki kechinmalar drammatizmi egallaydi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Mavzuviy jihatdan uning hikoyalari muntazam ravishda bir nechta asosiy yo‘nalishlarni qamrab oladi: ayollik identifikatsiyasi, axloqiy mas‘uliyat, hissiy bardoshlilik, oilaviy kommunikatsiyaning buzilishi hamda ijtimoiy jihatdan tartibga solingan makonlarda shaxsiy muvozanatni izlash. Uy (domestic) muhiti ko‘pincha psixologik jihatdan “zich” hudud sifatida tasvirlanadi, bu yerda sukut va bostirilgan hissiyotlar kundalik munosabatlar ortida to‘planib boradi. Ushbu g‘oyaviy-

badiiy tizim doirasida “Ayol jodusi” (“Ayolning sehri”) hikoyasi Jamila Ergasheva ijodiy tamoyillarini eng aniq ifodalovchi namunadir. Bu matn yozuvchining mavzuviy yo‘nalishi va estetik strategiyasini psixologik aniqlik bilan mujassamlashtiradi. “Ayol jodusi” sarlavhasi o‘zidayoq metaforik qatlamni ochib beradi. “Jodu” so‘zi bu yerda g‘ayritabiiy kuch emas, balki ayolning ko‘rinmas, ammo transformatsion hissiy kuchini anglatadi. Hikoyadagi “sehr” manipulyatsiya yoki mistika emas; u axloqiy barqarorlik, intuitiv anglash, sabr va psixologik chidamlilikdir. Shu metafora orqali Ergasheva ayol ta’sirini tashqi joziba yoki hokimiyat emas, balki ichki axloqiy kuch sifatida qayta talqin qiladi.

Hikoya markazida tanish ijtimoiy va oilaviy muhitda yashovchi ayol qahramon turadi. Tashqi syujet nisbatan cheklangan bo‘lib, unda keskin voqealar yoki dramatik burilishlar kuzatilmaydi. Biroq bu soddalik ortida murakkab psixologik struktura yotadi. Asarning haqiqiy drammatizmi qahramonning ichki refleksiyalari, hissiy bardoshlilik va munosabatlardagi sokin muvozanatni boshqarish jarayonida yuzaga chiqadi. Mavzuviy jihatdan hikoya tashqi idrok va ichki haqiqat o‘rtasidagi qarama-qarshilikni tahlil qiladi. Qahramon boshqalar tomonidan ko‘pincha an’anaviy yoki stereotipik qarashlar orqali talqin qilinadi. Uning xotirjamligi va ta’siri dastlab yuzaki tarzda “sehr” yoki manipulyatsiya sifatida noto‘g‘ri tushunilishi mumkin. Biroq hikoya rivojlanishi davomida o‘quvchi uning ichki olamiga kirib boradi va haqiqiy kuch ichki axloqiy barqarorlikda ekanini anglaydi. Psixologik jihatdan hikoya ichki monolog va reflektiv bayon asosida qurilgan. Qahramon fikrlarida hissiy murakkablik qatlamlari — zaiflik va kuch, umidsizlik va qadr-qimmat uyg‘unlashgan holda namoyon bo‘ladi. U tushunmovchilikka ochiq isyon bilan emas, balki hissiy o‘zini boshqarish va ongli o‘zlik orqali javob beradi. Bu holat passivlik emas, balki ongli chidamlilikdir. Sukut hikoyada muhim poetik vosita sifatida xizmat qiladi. Tanaffuslar, aytilmagan so‘zlar va cheklangan reaksiyalar ochiq dialogdan ko‘ra ko‘proq ma’no yuklaydi. Sukut bu yerda axloqiy hokimiyat vositasiga aylanadi. Ziddiyatni kuchaytirmaslik orqali qahramon vaziyat ustidan psixologik nazoratni saqlab qoladi. Shu ma’noda “sehr” aynan shu sokin bardoshlilikda mujassam. Munozarali munosabatlar strukturasida erkak va ayol qahramonlar o‘rtasidagi dinamikalar muhim o‘rin tutadi. Erkak nuqtayi nazari ayol ta’sirini dastlab joziba yoki sirli kuch bilan izohlashi mumkin. Biroq hikoya asta-sekin bu yuzaki talqinni dekonstruksiya qiladi. Ayolning ta’siri uning barqarorligi, empatiyasi va ichki muvozanatidan kelib chiqadi. Uning mavjudligi boshqalarning hissiy yetilmaganligi yoki ichki beqarorligini ochib beradi, lekin bu ochilish to‘g‘ridan-to‘g‘ri qarama-qarshilik orqali emas, balki sokin kontrast orqali amalga oshadi.

Ramziy jihatdan kundalik harakatlar va predmetlar chuqur ma’no kasb etadi. Nigoh, qisqa imo yoki ehtiyotkor javob ichki intizomni ifodalaydi. “Jodu” metaforasi esa ko‘rinmas hissiy mehnatni — munosabatlarni saqlab turuvchi, biroq ko‘pincha e’tibordan chetda qoladigan ruhiy energiyani ifodalaydi. Shu ramziy tizim orqali Ergasheva ayollarning hissiy intellektini manipulyatsiya sifatida talqin qilish tendensiyasini nozik tarzda tanqid qiladi. Kompozitsion nuqtayi nazardan hikoya ixcham va qat’iy tuzilgan. Vaqt oralig‘i cheklangan bo‘lib, bu psixologik fokusni kuchaytiradi. Kulminatsiya tashqi to‘qnashuv emas, balki ichki anglash lahzasi — qahramon yoki uni tushuna boshlagan boshqalar ongidagi

o‘zgarishdir. Yakun esa sokin va ochiq bo‘lib, uzluksizlik va interpretativ erkinlik g‘oyasini mustahkamlaydi. Hikoya tili tiyilgan, ammo ifodali xarakterga ega. Jumalari ixcham, ortiqcha ritorik mubolag‘alardan holi. Dialoglar tejamkor va ostida yashirin ma’no (subtekst) mavjud. Narrativ ovoz qahramonga empatik yaqinlikni saqlagan holda, tahliliy masofani ham saqlaydi. Bu muvozanat asarni sentimental ideallashtirishdan saqlaydi va badiiy ishonchliligini ta’minlaydi.

Natijalar. Umuman olganda, “Ayol jodusi” ayollik kuchining yangicha talqinini ifodalaydi. Hikoya shuni ta’kidlaydiki, haqiqiy kuch baland ovozli, ko‘zga tashlanadigan yoki tajovuzkor emas; u axloqiy barqarorlik, hissiy intellekt va qadr-qimmatni yo‘qotmasdan bardosh bera olish qobiliyatidir. Matnning g‘oyaviy-badiiy konsepsiyasi ichki mustaqillikni nozik tarzda tasdiqlashda namoyon bo‘ladi. O‘zgarish isyon orqali emas, balki uzluksiz axloqiy mavjudlik orqali yuz beradi. Shu tarzda, “Ayol jodusi” Jamila Ergashevaning umumiy tematik yo‘nalishini yorqin namoyon etadi. U kundalik munosabatlarni chuqur psixologik va axloqiy tahlil maydoniga aylantirish mumkinligini ko‘rsatadi. Tiyilgan bayon, ramziy chuqurlik va psixologik noziklik orqali hikoya zamonaviy adabiyotda ayol subyektivligini ifodalashga hissa qo‘shadi va ichki muvozanatning sokin kuchini tasdiqlaydi. Xuddi shu g‘oyaviy-badiiy tizim doirasida “Yopiq derazalar” (“Closed Windows”) hikoyasi Jamila Ergashevaning tematik va estetik yo‘nalishining yana bir muhim ifodasidir. Agar “Ayol jodusi” ichki axloqiy kuchni markazga qo‘ysa, “Yopiq derazalar” hissiy yakkalanish va oilaviy makondagi sukutning psixologik oqibatlariga e’tibor qaratadi. Fazoviy ramziylik va tiyilgan bayon orqali hikoya ayol subyektivligi va ichki cheklanish mavzusini yanada chuqurlashtiradi.

“Yopiq derazalar”ning markazida yopiq deraza metaforasi turadi. Deraza odatda ochiqlik, muloqot va tashqi dunyo bilan bog‘lanishni anglatadi. Ergashevaning hikoyasida esa deraza yopiq qoladi va bu oddiy uy predmetini kuchli hissiy ajralish ramziga aylantiradi. Yopiq deraza nafaqat xonaning fizik holatini, balki qahramonning ichki ruhiy holatini ham aks ettiradi. Mavzuviy jihatdan hikoya tashqi tomondan barqaror ko‘ringan oilaviy muhit ichidagi hissiy bo‘g‘ilish atrofida quriladi. Tashqi muhit tartibli va xavfsiz ko‘rinib-da, uning ostida sukut bilan to‘la keskinlik mavjud. Qahramon fizik jihatdan yopiq, hissiy jihatdan esa cheklangan makonda yashaydi. Derazani ochish yoki ochmaslik uning ichki iztiroblarini ifodalashdagi qiyinchilik bilan bog‘liq. Shu tariqa makon va psixologiya o‘zaro chambarchas ulanadi. Dramatik to‘qnashuvlar emas, balki to‘planib boruvchi ziddiyat orqali hikoya kuchayadi. Sukut bosimga aylanadi, so‘zlar aytilmaydi. Dialoglar minimal va yashirin ma’no bilan boyitilgan. Qahramonning hissiy hayoti ichki kechinmalar, xotira va tiyilgan reaksiyalar orqali ochiladi. Bu ichki harakat Ergashevaning estetik prinsipini kuchaytiradi: eng chuqur ziddiyatlar ong ichida yuz beradi. Yopiq deraza shuningdek shaxsiy azob va tashqi ko‘rinish o‘rtasidagi chegarani anglatadi. Tashqaridan uy osoyishta ko‘rinishi mumkin, ichkarida esa bo‘g‘ilish hukm suradi. Tashqi ko‘rinish va ichki haqiqat o‘rtasidagi bu dualizm hikoyaning markaziy g‘oyaviy masalalaridan biridir. Ergasheva ijtimoiy barqarorlik illyuziyasini nozik tarzda tanqid qiladi va oilaviy tizimdagi sukut psixologik ajralishga olib kelishini ko‘rsatadi. Psixologik jihatdan qahramon introspektiv va

isyonkor emas. U ochiq qarama-qarshilik qilmaydi, balki ichki olamini sokin refleksiya orqali boshqaradi. Hissiy holati umidsizlik va intilish oralig‘ida tebranadi. Shu bois yopiq deraza kechiktirilgan imkoniyat, amalga oshmagan muloqot yoki yangilanish ehtimoli sifatida ham talqin qilinadi. Hikoya strukturasi vaqt oralig‘i cheklangan, bu psixologik diqqatni kuchaytiradi. Kulminatsiya dramatik voqea emas, balki anglash lahzasi sifatida yuz beradi. Deraza ochiladimi yoki yopiq qoladimi — bu unchalik muhim emas; muhim narsa qahramon ichida yuz beradigan ichki o‘zgarishdir. Ochiq yakun o‘quvchiga talqin erkinligini beradi.

Uslubiy jihatdan “Yopiq derazalar” semantik tejamkorlik va ramziy zichlikni namoyon qiladi. Yorug‘lik, havo va yopiq makon tasvirlari hissiy muhitni boyitadi. Yopiq derazadan tushayotgan nur qisman anglashni, sust havo esa bo‘g‘ilishni ifodalaydi. Dialoglar qisqa, bo‘laklangan va tugallanmagan jumlar orqali oshirilgan ma‘no bilan boyitilgan. Shu tarzda sukut ham ifodaviy vositaga aylanadi. Hikoya murakkab muammolarga oddiy yechim bermaydi. G‘oyaviy-badiiy konsepsiya nozik qoladi. Hissiy cheklanish sensatsiyalashtirilmaydi yoki oddiylashtirilmaydi; aksincha, uy hayotidagi sokin va keng tarqalgan haqiqat sifatida tasvirlanadi. Ichki idrokga e‘tibor qaratish orqali ijodkor psixologik autentiklikni tasdiqlaydi. “Ayol jodusi” ko‘rinmas kuchni ta‘kidlagan bo‘lsa, “Yopiq derazalar” ko‘rinmas zaiflikni markazga oladi. Shu bilan birga, har ikkala hikoya ayol ongi va ijtimoiy tartibga solingan makonlar mavzusidagi tematik uzluksizlikni namoyon qiladi. Birida bardoshlilik axloqiy barqarorlik sifatida, ikkinchisida esa ziddiyat sokin yakkalanish orqali ifodalanadi. Ular birgalikda Ergashevaning g‘oyaviy-badiiy tizimining kengligini ko‘rsatadi.

Muhokama. “Yopiq derazalar” uning qisqa nasrining mavzuviy doirasini kengaytiradi va jismoniy makon psixologik holatni ifodalashi mumkinligini ko‘rsatadi. Ramziy aniqlik, tiyilgan til va introspektiv chuqurlik orqali hikoya Ergashevaning kengroq poetik prinsipini mustahkamlaydi: inson mavjudligining haqiqiy dramasi shov-shuvli harakatlarda emas, balki ongning sokin qatlamlarida yuz beradi. “Ayol jodusi” va “Yopiq derazalar” tahlili shuni ko‘rsatadiki, Jamila Ergashevaning qisqa nasri psixologik realizm va axloqiy noziklikka asoslangan izchil g‘oyaviy-badiiy tizimga tayanadi. Ushbu hikoyalar uning mavzulari tasodifiy yoki epizodik emasligini, balki ayol ongi, axloqiy bardoshlilik hamda ichki hayot bilan ijtimoiy tuzilma o‘rtasidagi ziddiyatga asoslangan barqaror dunyoqarashdan kelib chiqishini ko‘rsatadi. “Ayol jodusi”da g‘oyaviy markaz ayollik kuchini qayta talqin qilish orqali ifodalanadi. “Jodu” metaforasi ko‘rinmas hissiy mehnat, axloqiy barqarorlik va psixologik chidamlilikni baholash uchun konseptual asosga aylanadi. Hikoya haqiqiy kuch ochiq isyon yoki tashqi hukmronlikda emas, balki sokin ichki mustahkamlik va uzluksiz o‘zini anglashda namoyon bo‘lishini ta‘kidlaydi. Ayollik ta‘siri bu yerda yuzaki joziba emas, balki axloqiy og‘irlik (ethical gravity) sifatida talqin qilinadi. Bunga qarama-qarshi ravishda, “Yopiq derazalar” hissiy cheklanishning psixologik oqibatlarini tahlil qiladi. Yopiq deraza kuchli fazoviy metafora sifatida yakkalanish, bostirilgan muloqot va ichki bo‘g‘ilish holatini ifodalaydi. Hikoya tashqi barqarorlik va ichki parchalanish o‘rtasidagi nomutanosiblikni ochib beradi. Ramziy tejamkorlik va

tiyilgan bayon orqali Ergasheva sukutning bir vaqtning o‘zida ham himoya, ham cheklov bo‘lishini ko‘rsatadi.

Birgalikda ushbu hikoyalar Ergasheva ijodiy tizimidagi bir qator asosiy tematik doimiyliklarni yoritadi:

- ayol ichki olamining markaziy narrativ pozitsiyasi sifatida berilishi;
- tashqi idrok va ichki haqiqat o‘rtasidagi ziddiyat;
- sukutning ham qarshilik, ham zaiflik sifatida namoyon bo‘lishi;
- uy makonining psixologik jihatdan “zich” muhit sifatida tasvirlanishi;
- hissiy bardoshlilikning axloqiy agentlik shakli sifatida talqin qilinishi.

Muhimi shundaki, Ergashevaning g‘oyaviy-badiiy konsepsiyasi ochiq didaktizmdan xoli. U o‘quvchiga tayyor axloqiy hukm yoki yechim bermaydi. Aksincha, u axloqiy tafakkurga undovchi badiiy vaziyatlar yaratadi. Hikoyalardagi narrativ energiya dramatik to‘qnashuvdan emas, balki psixologik jarayondan kelib chiqadi. Ikkala asarda ham kulminatsiya tashqi hodisada emas, balki ichki anglash, sezgi yoki hissiy siljish orqali yuz beradi. Uslubiy jihatdan bu chuqurlik semantik tejamkorlik, ramziy zichlik va boshqarilgan emotsional ohang orqali kuchaytiriladi. Dialoglar minimal, ammo mazmunan yuklangan; sukut interpretatsion ahamiyat kasb etadi; fazoviy tasvirlar metaforik vazifa bajaradi. Har ikkala hikoyaning ochiq yakunli tuzilishi realizmni saqlab qoladi va o‘quvchiga talqin erkinligini beradi. Keng adabiy nuqtayi nazardan qaralganda, ushbu hikoyalarda aks etgan g‘oyaviy-badiiy tizim zamonaviy nasrda ayol subyektivligini ifodalash imkoniyatlarini kengaytiradi. Uning hikoyalari kundalik oilaviy hayot ham chuqur axloqiy izlanishlar maydoni bo‘lishi mumkinligini namoyish etadi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, Jamila Ergasheva hikoyalari zamonaviy o‘zbek nasrida badiiy psixologizmning yetuk va o‘ziga xos namunasi tashkil etadi. Yozuvchi inson ruhiyatini tasvirlashda tashqi voqealar dinamikasidan ko‘ra ichki kechinmalar, ruhiy jarayonlar va ongdagi ziddiyatlarni markazga qo‘yadi. Shu jihatdan uning hikoyalarda konflikt an’anaviy syujet asosida emas, balki qahramonning ichki dunyosida kechuvchi murakkab psixologik jarayonlar orqali ochiladi. Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, yozuvchi ayol obrazini faqat ijtimoiy rol doirasida emas, balki mustaqil psixologik subyekt sifatida talqin qiladi. Ayol qahramonlar o‘z ichki olami, hissiy bardoshliliigi, axloqiy qarorlari va ongli sukuti orqali namoyon bo‘ladi. Bu esa adibaning asarlarida ayollik masalasi yangicha — chuqur psixologik va falsafiy talqinda yoritilganini ko‘rsatadi. Shuningdek, Ergasheva ijodida sukut alohida badiiy vosita sifatida muhim ahamiyat kasb etadi. Sukut faqat nutqning yo‘qligi emas, balki chuqur ma’no, ichki qaror va axloqiy pozitsiyani ifodalovchi vosita sifatida xizmat qiladi. Bu esa yozuvchining badiiy mahoratini, ya’ni kam so‘z bilan katta ma’no berish qobiliyatini ko‘rsatadi. Yozuvchi uslubiga xos bo‘lgan yana bir muhim jihat — semantik tejamkorlik va ramziy ifodaning ustuvorligidir. Hikoyalarda ortiqcha tasvir yoki dramatik bo‘rttirishlar yo‘q, aksincha, oddiy kundalik vaziyatlar orqali chuqur psixologik va axloqiy masalalar ochib beriladi. Bu esa asarlarning hayotiyiligini oshiradi va o‘quvchini mustaqil tahlilga undaydi. Bundan tashqari, Jamila Ergasheva hikoyalarda uy makoni alohida psixologik muhit sifatida talqin qilinadi. Uy faqat yashash joyi emas, balki

ichki kechinmalar, sukut, ziddiyat va hissiy bosim to‘planadigan makon sifatida tasvirlanadi. Bu orqali yozuvchi ijtimoiy hayot va shaxsiy ruhiy holat o‘rtasidagi murakkab bog‘liqlikni ochib beradi. Umuman olganda, Jamila Ergasheva ijodi inson ruhiyati, ayniqsa ayol ichki olamini badiiy tadqiq etishda muhim ilmiy va estetik ahamiyatga ega. Uning hikoyalari zamonaviy o‘zbek adabiyotida psixologik realizmni rivojlantirishga, ayol subyektivligini chuqurroq anglashga va badiiy tafakkurni boyitishga xizmat qiladi. Shu bois yozuvchining asarlari nafaqat adabiy, balki ijtimoiy-psixologik nuqtayi nazardan ham muhim bo‘lib, ular orqali insonning ichki dunyosini, hissiy tajribasini va axloqiy qarorlarini chuqurroq anglash imkoniyati yaratiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov N. XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2005.
2. Qo‘shjonov M. Adabiyot nazariyasi asoslari. – Toshkent: Fan, 2010.
3. Yo‘ldoshev Q. Badiiy tahlil asoslari. – Toshkent: Akadernashr, 2016.
4. Normatov U. Zamonaviy o‘zbek nasri muammolari. – Toshkent: Fan, 2012.
5. Rasulov A. Adabiy tanqid va tahlil. – Toshkent: Tafakkur, 2018.
6. www.ziyouz.com – o‘zbek adabiyoti elektron kutubxonasi
7. www.kitob.uz – milliy adabiyot va ilmiy maqolalar portali
8. www.natlib.uz – Alisher Navoiy nomidagi Milliy kutubxona sayti